

BILI SMO V KS TURJAK

Stoji, stoji turjaški grad

Rozamunda, lipa grad; voda, industrija, turizem. Turjak nekoč in danes. Razmislimo: krajevna skupnost Turjak, ki danes šteje petsto šestnajst krajanov v natanko deset vaških skupnostih, se danes otepa s kopico problemov. Do sedaj, pravijo krajan, je razvoj največkrat obhajal odročnejše kraje, kot je naša skupnost. Čas je, da pridemo na vrsto tudi mi.

Skoraj nerazumno je, da so še vasi v mestni občini brez vodovoda. No, naprednejše vasi pravzaprav niso kaj dosti na boljšem. Če že pogledamo izvid bakterioloških preiskav pitnih vod, ki so jih to opravili strokovnjaki Oddelka za sanitarno mikrobiologijo Zavoda za zdravstveno varstvo, lahko ugotovimo, da »pitna« voda ustreza na samo vsakem četrtem kontroliranem mestu.

Zatorej ni čudno, da so si krajan v kratkoročnem planu za leto 1980 zadali izpolnitev ene same naloge: ureditev novega vodovodnega omrežja. Če smo natančni, gre pravzaprav le za začetek del, vodo iz novo napeljanega omrežja pa naj bi letos dobilo le nekaj gospodinjstev. Zastavljena akcija je namreč tako široka in zahtevna, da bodo dela potekala preko celotnega srednjeročnega obdobja, torej tja do leta 1985.

skupnosti, občine in ne republike, kateri mu prav gotovo pripada iz naše kulturne zgodovine in zgodovine NOB. O gradu, kot objektu širšega družbenega pomena prav gotovo ne gre izgubljati besed. Končno bi morali le pristopiti h konkretnim in realnim možnostim za ureditev tako važnega kulturno zgodovinskega spomenika. Dolžnost je širše slovenske javnosti, da ohranimo grad in z njim dogodke iz preteklosti. Omenimo naj še, da grad letno obišče kljub neurejenosti prostorov in muzejskih zbirk okoli petdeset tisoč obiskovalcev, predvsem šolske mladine in nedeljskih izletnikov. To je številka, ki je prav gotovo ne gre zanemariti. Obiskovalci prihajajo iz vse Slovenije, pa tudi iz sosednjih republik. Velikokrat obiskovalci graja neurejenost gradu, kakor tudi okolice. Vendar pa sama krajevna skupnost Turjak pri reševanju finančno in tehnično tako zahtevnega objekta ne pomeni ničesar. Tako so krajevni aktivisti zastavili pod noge, ter pričeli zbirati vse zainteresirane za obnovo gradu, kakor tudi izoblikovati sam postopek prenove. Čeprav so največkrat naleteli na nerazumevanje za ta problem, pa kaže, da se bo zadeva le premaknila iz mrtve točke. Celotni projekt je tudi zajet v srednjeročnem planu za obdobje

drog, da preuredijo zapuščene zadružne hleve v obrat, ki bi zaposloval večje število domače delovne sile, vendar pa ne bi povzročal hrupa in onesnaževal okolja.

Tako bi kraj kljub razvitejši industriji ohranil idilični primestni in turistični značaj. Prav gotovo ne bomo izdali skrivnosti, če zapišemo, da bo dela v novem obratu steklo šele čez dve leti. To obdobje izgleda veliko, vendar spričo velike investicije in priprav to vsekakor ni. Prostori pa v tem času ne bodo stali neizkoriščeni, saj bodo služili kot skladišča.

Omenimo naj še, da so Turjačani na zadnji seji sveta KS potrdili odobritev lokacije za novo bazo Cestnega podjetja, ki je sedaj edina delovna organizacija v tej krajevni skupnosti in vseskozi dobro sodelujejo.

Načrti pa se razvijajo naprej. Tako je ena od potreb v tej smeri razvoj storitvene obrti, katere pa bi morale zaradi svojega obstoja pokrivati širše območje. Krajevna skupnost se je v tem interesu odločila za uvedbo davčnih in drugih olajšav pri gradnji obratov za obrtniško dejavnost.

Ločniku in Malem Osolniku. Povečan promet na lokalnih in vaških cestah pa zahteva njihovo sodobno ureditev in posodobitev. Nujna je tudi ureditev parkirišča za lokalne, gostinske in turistične potrebe, ureditev zelepega otoka pred zadružnim domom in ureditev okolice spomenikov NOB ter spominskih obeležij. Kljub dosedanjim naporom Turjačani še nimajo urejenega odlagališča smeti. V interesu stabilizacije pa razmišljajo tudi o takojšnjem sortiranju odpadkov na razne kovinske odpadke, steklo in druge materiale, ki bi jih prepotrebne vračali industriji, ter s tem po svojih močeh prispevali k boljši devizni bilanci.

Mnogi zaselki so ob novozapadlem snegu tudi po nekaj dni odtrgani od preostalega sveta. In če se zgodi kaj nepredvidenega, nesreča, huda bolezen ali kaj podobnega, so krajan povsem nemočni. Zato je nujno v kar najkrajšem času napeljati v vsako vas in zaselek po vsaj en telefon.

Razvoja na področju družbene dejavnosti na Turjaku praktično ni bilo, zato je še vedno odprta vrsta vprašanj. Še posebno pa se izraža neurejeno varstvo predšolskih otrok in potreba po takšnem prostoru, neurejeno šolstvo in gradnja nove polmontažne šole, kar bi znatno zmanjšalo potrebna sredstva, pa neurejene možnosti za široko delovanje domačega kulturno umetniškega društva. Potrebno je dokončati otroško igrišče, pa tudi prostor za rekreacijo starejših občanov primanjkuje. Da je grad z okolico pomembna turistična točka, še zlasti glede na bližino Ljubljane, ni potrebno posebej poudarjati. Razen razglednic ni moč dobiti ničesar, saj tudi ni nikogar, ki bi za kaj več poskrbel oziroma organiziral. Prav v ta namen pa bi bilo potrebno ustanoviti turistično društvo.

Na področju Ljudske obrambe in družbene samozaščite imajo v krajevni skupnosti urejene načrte, katere pa je potrebno sproti dopolnjevanju. Prav v tem času so v delu dopolnitve v načrtih za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. V tem okviru pa je nujna zagotovitev prostorov za potrebe civilne zaščite, posebno še za shranjevanje prepotrebne materiala za nemoteno delovanje.

Vedno večji osebni standard, pravijo na krajevni skupnosti Turjak, zahteva tudi vedno večji družbeni standard. Zato se bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju potrudili za izpolnitev vseh zastavljenih nalog. Krajan se globoko zavedajo, da se jim bo prenekatera akcija izmuznila na poznejše termine vendar bodo vztrajali na začrtani poti z delom, treznostjo, samopožrtvovanjem. Vsi za enega, eden za vse.

ANDREJ SELAN

In to je posnetek zadružnega doma na Turjaku, kjer lahko beležimo navsezadnje tudi vsakodnevni utrip življenja, saj se prav tu Turjačani srečujejo tako na postajališču, kot ob nakupu, družabnosti in seveda ob delu vseh krajevnih organizacij.

VODOVOD – NEURESNIČENA NALOGA

Takoj pa moramo omeniti, da so krajan že v preteklem srednjeročnem obdobju realizirali le del zastavljenih nalog. Med neuresničene naloge pa sodi tudi ureditev vodovoda, zato krajan upajo, da bodo imeli v tem obdobju več uspeha. To se namreč odraža v nerazvitosti celotne krajevne skupnosti. Če se torej povrnemo v preteklost, velja zapisati, da je v preteklem planskem obdobju krajevna skupnost ostala v družbenem in gospodarskem pogledu na skoraj istem nivoju. V ilustracijo pa naj navedemo še problem turjaškega gradu, ki doslej še ni dobil pravega mesta v razvojnih planih krajevne

1981–85, plan razvoja za letošnje leto pa predvideva položitev asfaltne prevleke do gradu v skupni dolžini okoli 800 metrov. In na kraju, grad bi kot kulturni, zgodovinski in turistični (predvsem seminarsko turistični) objekt odpiral nove možnosti za zaposlovanje domačega kadra, ki se sedaj vozi na delo predvsem v Ljubljano.

OBRAT ILIRIJE- VEDROGA V PLANU

Zaposlovanje pa je že naslednja točka iz dnevnega reda problematike krajevne skupnosti Turjak. V ta namen so se dogovorili z Ilirijo-Ve-

OD BOLJŠE POSTREŽBE... DO TELEFONA

Če razvrstimo probleme te krajevne skupnosti na velike in majhne, večje in manjše, lahko zapišemo, da nam preostanejo le še oni drugi-manjši. Teh pa je cela vrsta.

Pričeti gre s potrebo modernizacije in razširitve obstoječe trgovine na Turjaku, gostinski obrat pa bi moral nuditi kvalitetnejše usluge, kar bi bilo nujno glede na njegovo lokacijo ob glavni cesti in neposredni bližini znanega turjaškega gradu. Zaradi vedno gostejšega prometa na magistralni cesti Škofljica–Kočevje se postavlja vprašanje ureditve avtobusnih postajališč, predvsem na Malem